Aan de raad van de gemeente Molenlanden
T.a.v. de griffier
Mevr. M.A.J. Teunissen
Postbus 5
2970 AA Bleskensgraaf

uw brief van:	uw kenmerk:	datum: 7 mei 2021
ons kenmerk:	behandeld door: B. Hoeven	
bijlagen: 9	telefoon: 0183-650200	

onderwerp: Zienswijzeprocedure concept-jaarrekening/jaarverslag 2020, ontwerp begroting/concept- jaarplan 2022.

Geachte mevrouw Teunissen,

Door middel van deze aanbiedingsbrief bij de jaarstukken wordt u over de volgende onderwerpen geïnformeerd:

1. Het jaarverslag en de analyse van het jaarresultaat 2020
2. De bestemming van het jaarresultaat 2020
3. De ontwerpbegroting 2022, meerjarenraming 2023-2025 en jaarplan 2022

Ad 1 Het jaarverslag en de analyse van het jaarresultaat 2020

Het jaarverslag:
Het jaar 2019 werd afgesloten met een gunstig en hoopvol perspectief. Er was dan ook de (reële) verwachting dat deze positieve ontwikkeling in 2020 kon worden gecontinueerd. Met nieuwe plannen en opgaven had Avres daarnaast het voornemen om in 2020 het reeds eerder ingezette transformatieproces te vervolgen en haar dienstverlening en ondersteuning richting inwoners nog meer af te stemmen op hun behoeften en belangen, samen met lokale partners.
Hoe anders is het echter gelopen. Vanaf maart 2020 wordt (ook) Nederland getroffen door de gevolgen van de uitbraak van de Corona-pandemie. Als uitvoeringsorganisatie wordt Avres al heel snel en direct geconfronteerd met de effecten van de Coronacrisis. Door de beperkende maatregelen en het stilvallen van economische activiteiten kwamen bepaalde doelgroepen direct zonder werk en inkomen te zitten. Met name zelfstandigen, jongeren en flexwerkers werden (nieuwe) doelgroepen waar Avres zich bij haar dienstverlening en ondersteuning tijdens deze crisis (extra) op moest gaan richten om deze te kunnen voorzien van inkomen en (opnieuw) naar werk te begeleiden. Zo kwam er bijvoorbeeld voor de zelfstandigen vanuit de ondersteuningsmaatregelen van het Rijk een specifieke inkomensondersteuningsmaatregel die Avres is gaan uitvoeren: De Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO).
Daarnaast had de Corona-uitbraak ook direct gevolgen voor de werkzaamheden van de doelgroepmedewerkers van Avres. In verband met hun veelal kwetsbare gezondheid was Avres gedwongen om direct na het begin van de pandemie de werkzaamheden voor de doelgroepmedewerkers (SW en Nieuw Beschut) (tijdelijk) stil te leggen. Met gepaste maatregelen, zoals bijvoorbeeld afschaling van het aantal werkplekken per locatie om zo voldoende onderlinge afstand te borgen en aanpassingen

van werkroosters. konden de productieactiviteiten binnen het werkbedrijf in de zomer weer grotendeels worden voortgezet, al bleef waakzaamheid altijd voorop staan.
Naast het inspelen op bovengenoemde gewijzigde omstandigheden is tegelijkertijd ook de reguliere dienstverlening en ondersteuning in het kader van inkomensverstrekking, begeleiding doelgroepmedewerkers en schulddienstverlening gecontinueerd en werden ook andere nieuw taken opgepakt, zoals de voorbereiding van de implementatie van de nieuwe Wet Inburgering en de gewijzigde Wet gemeentelijke Schulddienstverlening.

Over de ontwikkelingen op de dienstverlening en ondersteuning door Avres als gevolg van de Coronacrisis heeft Avres uw raad tussentijds via extra raadsinformatiebrieven geïnformeerd. De waardering vanuit uw raad naar aanleiding hiervan - zoals uitgesproken tijdens raads- en commissievergaderingen -, maar zeker ook zoals deze werd uitgesproken vanuit de belanghebbenden die als gevolg van de Coronacrisis een beroep op onze dienstverlening en ondersteuning moesten doen, is door de gehele organisatie als warm en hartelijk ervaren.

Analyse van het jaarresultaat
Het jaarresultaat volgens de laatste regel van de staat van baten en lasten in de jaarrekening 2020 bedraagt € 4.678K. Hiervan is via de winternota 2021 € 1.076K aan de begroting 2021 toegevoegd en het restant van € 3.602K wordt enerzijds bestemd aan de gemeenten (€ 1.750K) en anderzijds aan het weerstandsvermogen (€ 1.852K). Kort samengevat kan het positieve jaarresultaat als volgt worden verklaard:

Het financiële resultaat van € 4.678K valt grofweg in een drietal categorieën nader te rubriceren: de bedrijfsprestaties van Avres (€ 2.200K), BUIG (€ 1.572K) en de exploitatie van de SW/ontwikkelbedrijf (€ 1.031K).

1) Bedrijfsprestaties Avres. Uit bovenstaande opsomming blijkt dat een groot aandeel van het financiële resultaat - ruim € 2.200K - voortvloeit uit de bedrijfsprestaties van Avres zelf. Zo heeft Avres de Coronaregelingen (Tozo) op een zeer effectieve en efficiënte wijze kunnen uitvoeren, waardoor de tegemoetkoming in de uitvoeringskosten voor het grootste deel ten gunste van het jaarresultaat kon worden gebracht (€ 1.125K). Daarnaast hebben ondermeer de subsidieverlening in het kader van het Europees Sociaal Fonds (€ 134K); de tijdelijk (tot op heden) niet ingevulde vacatures die zijn ontstaan door het vertrek van medewerkers (€ 196K); en de kostenbesparingen die zich als gevolg van Corona hebben voorgedaan op aspecten als Arbo, vergoedingen woonwerkverkeer, catering, opleidingen en representatie ten behoeve van medewerkers (€ 177 K)[1].
2) Het overschot op het BUIG-budget, in totaal € 1.572K. Dit overschot wordt vooral veroorzaakt door de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden. Het Rijk verwachtte aan het begin van de Coronacrisis een forse toename en kende op grond hiervan een veel hoger BUIG budget toe. De feitelijke stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden bleef echter achter bij de verwachtingen. Daarnaast was Avres ondanks de gewijzigde situatie op de arbeidsmarkt nog steeds in staat om mensen uit de uitkeringssituatie richting betaald werk te laten uitstromen.
3) Het exploitatieresultaat uit de SW-werkzaamheden/werkzaamheden ontwikkelbedrijf. In verband met de gevolgen van de Coronacrisis voor de SW - afbouw van werkzaamheden en (tijdelijk) sluiten van locaties -, heeft het Rijk besloten de SW-bedrijven/ontwikkelbedrijven te compenseren. Door de compensatie van € 826K die Avres heeft ontvangen, is een netto-voordeel ten opzichte van de oorspronkelijke begroting van € 531K gerealiseerd. In het totaal van het exploitatieresultaat SW/ontwikkelbedrijven zit ook een eenmalige vergoeding vanuit het Rijk voor de plaatsing van inwoners met een indicatie Nieuw beschut ter hoogte van € 251K. Verder is er sprake van lagere loonkosten in verband met een lagere realisatie van opstapbanen.

De financiële positie
Het vrij ter beschikking staande eigen vermogen van Avres bedraagt per balansdatum € 6.316K. Het geïnvesteerde bedrag in vaste materiele activa bedraagt € 6.573K. Indien van het jaarresultaat €

[1] Zie daartoe verder pagina 12 van de jaarrekening, waar ook andere meevallers zijn benoemd.

1.852K aan het eigen vermogen wordt toegevoegd, zijn de materiele bezittingen intern gefinancierd. Avres loopt zodoende geen renterisico.
Per balansdatum is de financiële positie gezond. Uit de evaluatie van het weerstandsvermogen blijkt dat er in 2020 nauwelijks tegenvallers zijn geweest. Ook vanuit dit oogpunt is de financiële positie gezond.

Goedkeurende controleverklaring en het accountantsverslag.
In de jaarstukken 2020 is de goedkeurende controleverklaring van de onafhankelijke accountant opgenomen.

Ad 2. De bestemming van het jaarresultaat
Via het vaststellen van de winternota is € 1.076K vanuit het toen verwachte jaarresultaat 2020 voor de begroting 2021 bestemd. Deze bestemming ziet onder andere op het eenmalig ongedaan maken van het voordeel (en risico) op het BUIG budget 2021 van € 750K.
Zodoende resteert bij het definitief vaststellen van de jaarstukken 2020 een bedrag van € 3.602K (€ 4.678 - € 1.076K) om nader vrij te bestemmen. Normaliter wordt een voordelig resultaat ten gunste van het weerstandsvermogen bestemd. Hoewel zelfs met een toevoeging van € 3.602K (ratio 177%) aan het weerstandsvermogen, het bestuurlijk vastgesteld plafond (=ratio 200%) niet wordt bereikt, wordt toch voorgesteld om een uitkering/bestemming van € 1.750K aan de gemeenten uit te keren. Rekening houdend met de belangen/risico's van Avres is dit ook verantwoord. Dit wordt temeer verantwoord geacht omdat de gemeenten zelf binnen het sociale domein in zijn algemeenheid en specifiek als gevolg van COVID 19 ook met extra uitgaven worden geconfronteerd.
Een uitkering van € 1.750K betekent op basis van de verdeelsleutel voor de gemeenten het volgende:

Gemeente Gorinchem	41,8%	€731,5K
Gemeente Molenlanden	21,0%	€367,5K
Gemeente Vijfheerenlanden	37,2%	€ 651,0K
	100,0%	€1.750,0K

Na de uitkering van € 1.750K resteert voor het weerstandsvermogen van Avres € 1.852K. Met deze toevoeging eindigt de ratio van het weerstandsvermogen op de bestuurlijk vastgestelde minimumnorm van 140%. Bij 100% zijn alle benoemde financiële risico's volledig afgedekt. Een ratio van 140% geeft 40% extra marge en kwalificeert zich hiermee als goed.

Ad 3 De ontwerpbegroting 2022, meerjarenraming 2023-2025 en jaarplan 2022

Voorafgaande opmerking.
Corona en de demissionaire status van het kabinet veroorzaken grote onzekerheden[2] voor de begrotingen van decentrale overheden. In 2020 gaf het kabinet snel duidelijkheid over de financiële compensatie naar aanleiding van de gevolgen van de Coronacrisis. Duidelijkheid met het oog op de korte en (middel)lange termijn daarna is en komt er voorlopig niet en een noodzakelijke duiding van de effecten van Corona op de arbeidsmarkt, inkomenspositie en schuldenproblematiek van inwoners met het oog op het opstellen van een (meerjaren)begroting ontbreekt.

De opdracht voor de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025
Het begrotingskader voor 2022 en expliciet voor de jaren vanaf 2023 is een begroting met meer structurele baten dan structurele lasten en het maximaal toepassen van een inflatiecorrectie op de gemeentelijke bijdrage. Omdat door de Coronacrisis ook bij Avres ontwikkelingen stagneren (zie winternota p.8 en p.14) is uitstel van het strikte begrotingskader voor 2023 bij de provincie bepleit; Tevergeefs. De provincie verleent via haar toezichtkader aan gemeenten wel één jaar uitstel, maar niet aan gemeenschappelijke regelingen.

[2] https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/nieuws/voorzichtig-aan-bij-voorbereiden-begroting-2022.16398524.lynkx

De ontwerp-begroting 2022 toont een financieel tekort, echter is sluitend doordat Avres een deel van haar reserves inzet. Vanaf 2023 - het meerjarenperspectief - is de inzet van reserves vanwege de begrotingsregels van de provincie echter niet meer mogelijk. Volgens deze begrotingsregels dienen de baten en de lasten vanaf dat moment structureel in evenwicht te zijn, hetgeen ondermeer betekent dat eventuele tekorten niet meer mogen worden gedekt via de inzet van incidentele middelen, waaronder de aanwending van reserves.

Bij het opstellen van het meerjarenperspectief werd duidelijk dat Avres zonder maatregelen na 2023 met een tekort van €1,5 mln zou worden geconfronteerd. Door de verwerking van maatregelen op het terrein van efficiency en financieel rendement is dit tekort in de meerjarenraming inmiddels teruggebracht tot €0,5 mln. Genoemde maatregelen voorzien in besparingen op formatie (€ 300K), huisvesting (€300K) en overige (€100K) en hogere opbrengsten ontwikkelbedrijf (€300K).
Na verwerking van voornoemde maatregelen resteert derhalve nog een tekort vanaf 2023 van €0,5 mln. Een ontwerp-meerjarenraming vanaf 2023 zonder een tekort en die daarmee wel aan de eisen van de begrotingsregels van de provincie voldoet (=structurele baten > structurele lasten), verwacht het dagelijks bestuur direct na het zomerreces aan te kunnen bieden. Tijdens de maanden mei tot en met augustus wordt in samenwerking met een extern bureau een zogeheten ambitienotitie opgesteld. Hierin wordt een aantal voorstellen uitgewerkt om vanaf 2023 wel een structureel evenwicht te kunnen realiseren tussen baten en lasten. De voorstellen zien niet alleen op maatregelen op vlak efficiency en effectiviteit binnen Avres zelf maar ook op extra taken die Avres tot op dit moment voor de gemeenten uitvoert maar niet in rekening bracht.

Deze voorstellen en de daarmee samenhangende aanpassing voor de meerjarenraming, volgen in het najaar 2021 een traject van zienswijze bij de gemeenteraden. Definitieve vaststelling van deze begrotingswijziging door het algemeen bestuur vindt vervolgens plaats in december 2021. Zonder een dergelijke aanpassing van de meerjarenraming zal de GR Avres in 2022 onder preventief financieel toezicht van de provincie Zuid Holland komen te staan.

<u>Financiële verwachting voor 2021</u>
Met betrekking tot 2021 blijft de vaststelling van het definitieve BUIG budget in oktober 2021, in relatie tot de ontwikkeling van het aantal periodieke uitkeringen (momenteel + 3 % ten opzichte van het landelijk gemiddelde), een onzekere factor. Daarnaast kan door de beperkende maatregelen (o.a. de afschaling van werkzaamheden om aan de 1,5 meter afstandsregel te kunnen voldoen) de geprognotiseerde omzet niet volledig worden gerealiseerd en ook blijft het aantal plaatsingen op opstapbanen en trajecten, via welke inzet ook omzet kan worden verwezenlijkt, achter. Het instrument ontwikkellijnen, waarvan Avres gebruik gaat maken (zie jaarplan 2022), moet er toe bijdragen dat meer mensen geplaatst gaan worden op een opstapbaan/traject.
Vanwege de winternota 2021 en het positieve resultaat over 2020 worden er voor 2021 echter geen financiële dekkingsproblemen voorzien.

Jaarplan 2022

De gevolgen van de coronacrisis zullen ook na komend jaar nog doorwerken in de bedrijfsvoering van Avres. In een onlangs verschenen rapport van de inspectie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid[3] wordt daarover het volgende gesteld:

> *"Het aanpassingsvermogen van UWV en gemeenten wordt ook in de komende periode zwaar op de proef gesteld. Er gaat nog veel op UWV en gemeenten af komen door de sterke stijging van het aantal mensen dat zij moeten ondersteunen en aanhoudende beperkingen in de dienstverlening vanwege de maatregelen om besmettingsrisico's te reduceren.*
> *Ook aspecten van de dienstverlening die dit jaar deels zijn blijven liggen, zoals de inzet van reintegratietrajecten, sociaal medische beoordelingen en handhaving, zullen in 2021 zoveel als mogelijk weer opgepakt of geïntensiveerd moeten worden. UWV en gemeenten hebben daarbij*

[3] Impact Coronacrisis op het stelsel van Werk en Inkomen (mei 2021).

te maken met een hoogst onzeker verloop van de bestrijding van het virus en de conjunctuur. De flexibiliteit van de uitvoeringsorganisaties, die getoond is vanaf het begin van de crisis, biedt weliswaar hoop richting deze onzekere toekomst, maar biedt zeker geen garantie. Daarvoor zijn de huidige uitdagingen te groot. De uitdaging voor de dienstverlening van UWV en gemeenten is om de extra druk op de dienstverlening voor te zijn om niet achter de feiten aan te hoeven lopen.
Hiervoor zijn zeker extra investeringen nodig. Er wordt al meer Rijksbudget beschikbaar gesteld aan UWV en gemeenten. Dit is hard nodig, gelet op alles wat er op dit moment en de komende tijd op hen afkomt. Maar gezien de aard en schaalgrootte van de problemen, zullen steunmaatregelen niet het enige antwoord zijn op de vragen waarvoor de uitvoering zich gesteld ziet. De uitvoering zal er ook zelf naar moeten streven om de dienstverlening effectiever en meer toekomstbestendig in te richten".

Crisisdienstverlening blijft derhalve ook in 2022 een belangrijk speerpunt. In hoofdstuk 2 van het jaarplan wordt op deze crisisdienstverlening door Avres (en haar partners) uitgebreid ingegaan.

<u>Vervolgproces</u>
Met het oog op behandeling in uw raad in het kader van de zienswijzeprocedure, stuurt het dagelijks bestuur van Avres u de jaarrekening 2020, het jaarverslag 2020, de begroting 2022 en het jaarplan 2022[4] die in juli ter vaststelling aan het algemeen bestuur zullen worden voorgelegd. De jaarrekeningen van Avres SW BV, Avres Diensten BV en de Stichting Avres Nieuw Beschut zijn eveneens bijgevoegd. Deze drie laatste documenten worden u ter kennisname aangeboden.

Behandeling ter vaststelling van de jaarrekening 2020, het jaarverslag 2020, de begroting 2022 en het jaarplan 2022 is voorzien in de vergadering van het algemeen bestuur van Avres op 8 juli as.. Met het oog op deze behandeling ontvangt het dagelijks bestuur graag de zienswijze van uw raad uiterlijk vrijdag 2 juli as.

Mocht genoemde datum van 2 juli, gelet op uw raadsplanning, een probleem opleveren, verzoekt het dagelijks bestuur u contact op te nemen met het bestuurssecretariaat van Avres.

Indien uw raad dat wenst, is Avres uiteraard bereid om tijdens de (voorbereidende) raadsvergadering waarin besluitvorming rondom de zienswijzen aan de orde komt, een nadere toelichting op het jaarverslag / de rekening en het jaarplan / de begroting te geven. Een uitnodiging hiervoor van uw kant ziet Avres in dat geval dan ook van harte tegemoet.

Het dagelijks bestuur van Avres hoopt u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Avres,

E.A. Lanser,
Voorzitter

P. Van Uitert,
Secretaris

<u>Bijlagen:</u>
- Concept-Jaarrekening GR 2020
- Concept-Jaarverslag GR 2020
- Concept Bestuursbesluit rekening en verslag

[4] (inclusief concept besluursbesluiten)

- Concept-Jaarrekening 2020 SW BV (ter kennisname)
- Concept-Jaarrekening 2020 Diensten BV (ter kennisname)
- Concept-Jaarrekening 2020 Stichting Avres Nieuw Beschut (ter kennisname)
- Concept Bestuursbesluit BV's + Stichting (ter kennisname)
- Ontwerp-begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025
- Concept-Jaarplan 2022